

KUNSTEN

Ook na veertig jaar blijkt festival Musica Sacra nog springlevend

Diverse Limburgse gezelschappen lieten zich afgelopen weekeinde van hun beste kant zien tijdens het Maastrichtse kunstenfestival Musica Sacra. Studium Chorale en philharmonie zuidnederland verleenden de wereldpremière van de Nederlander Jan-Peter de Graaff de zuigkracht van een draaikolk. Een opdrachtwerk van Ensemble 88 aan de Maastrichtse componist Rutger Muller oogde als een verstild schilderij van Mark Rothko.

MAASTRICHT
DOOR MAURICE WICHE

In de hal van het Maastrichtse Theater aan het Vrijthof hangen drie stoffen banieren in de kleuren blauw en grijs. Erop zijn tientallen gezichten genaaid: het ene met haardos, het andere met pet, en bijna allemaal met lachende mond. Het blijken zelfportretten van kinderen uit Nederlandse asielzoekerscentra, een prachtig initiatief van kunstenaarsnetwerk stichting De Vrolijkheid. Het koddige vreemdelingenlegioen geeft een stem aan de vluchteling, en belicht welhaast spelenderwijs het thema van de veertigste editie van festival Musica Sacra in Maastricht: *Exodus*. Op het podium krijgt het zijn beslag in *Het Gouden Kalf*, een compositieopdracht aan Jan-Peter de Graaff, die samen met Toneelgroep Maastricht, Studium Chorale, en een achtkoppig ensemble van philharmonie zuidnederland zijn tanden mocht zetten in het oudtestamentische verhaal. Geef de jonge Nederlander (30) een tekst en, zo blijkt, hij schildert een doek boordevol kleur, klankvariatie en melodische lenigheid. Daarna gaat de focus rap richting dramatiek: ferme accenten sta-

pelen zich tot verschroeiende climaxen. Dirigent Hans Leenders – soepel maar exact zwaaiend – blaast de talloze vlammetjes aan tot ze stevig vonken, en geeft de sterke partituur wat die verdient: de zuigkracht van een draaikolk.

Spirituals

Als voorafje zingt het Maastrichtse koor vijf negrospirituals, met beroemde stukken als *Deep river* en *Nobody knows the trouble I see*, die door de Brit Michael Tippett aan het begin van de twintigste eeuw van een origineel jasje zijn voorzien. De twintig zangers staan niet in de gebruikelijke opstelling, maar in een halve cirkel, met mannen en vrouwen door elkaar. Het levert een klank op die evengelaagd is als vol, met solistische bijdragen die als fijnmazige ochtendnevel boven het stemmenweefsel uit dampen. De vertolking doet je oren gloeien. Nauwelijks te geloven dat deze zingende Abraham – Studium Chorale viert dit jaar haar vijftig-

jarig bestaan – nog niet eens een grijpstuiver aan subsidie ontvangt van de gemeente Maastricht.

In de Sint Janskerk zet een andere Limburgse nestor, bas Huub Claessens, een aantal liederen rondom icoon Franz Schubert op de lessenaar. Daaronder de zes jaar oude cyclus *Lines from a Wanderer* van John Casken – in de zaal aanwezig – maar dat blijkt geen hoogvlieger: de Brit overvoert de luisteraar met een pianopartij waar het zo'n beetje constant spitsuur is. Probeer je aandacht dan maar eens bij de tekst te houden.

Aan de inleving van Claessens ligt het niet: de zanger uit Ulestraten verstaat de kunst om woorden per lettergreep van tint te laten verschieten. Ook pianist Hans Eijsackers verstaat zijn vak: in zijn vleugel huizen zowel tsjilpende vogels als klotsend rivierwater.

Op datzelfde podium blaast Ad Mosam Barock smaakvol het stof van twee cantates van de volkomen vergeten Franse componiste Élisabeth Jacquet de la Guerre, een van de weinige vrouwelijke notenschrijfsters die het wereldje rijk is. Krullerige lijnen en dansante mallen tekenen haar mu-

ziek, die eerder subtiel en onderhoudend dan dramatisch en diepgaand genoemd kan worden.

Het concert wordt afgewisseld met een lezing door de Vlaamse egyptoloog Marleen Reynders, die het Bijbelse Exodusverhaal – lange tijd historisch onbetwist – aan een wetenschappelijk onderzoek onderwierp. Haar uitkomst is onthutsend, maar de formule schiet zijn doel deels voorbij: aan haar woordenstroom, hoewel scherpzinnig, komt maar geen einde.

Klankencocktail

Uit een heel ander tijdvak klinkt het programma van Ensemble 88, het Limburgse gezelschap voor hedendaagse muziek waar we veel te weinig van horen. Het publiek heeft zich ervoor verzameld op het oksaal van de Sint Servaasbasiliek, en zit volgepakt aan weerszijden van het orgel. Onder de vele verrassende noviteiten zit ook een opdrachtwerk voor een handvol spelers – *Imperfect Garden* – van de Maastrichtse componist Rutger Muller. De verstilde klankencocktail oogt als een schilderij van Mark Rothko: een grondkleur overheerst, maar wie wil, ontwaart daarbinnen een veelheid aan lagen en tinten.

In de vleugel van pianist Hans Eijsackers huizen zowel tsjilpende vogels als klotsend rivierwater.